

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8Csp/173/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417205056
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8417205056.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: S. S., F.. XX.XX.XXXX, G.. Š.F. XX, XXX XX P., právne zastúpená: Advokátskou kanceláriou Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanej : Všeobecná úverová banka, a.s., skráteneý názov VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpená ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, IČO: 36 857 513, o zaplatenie 1 600 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Konanie ohľadne 454,55 eur s prísl. z a s t a v u j e .

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni 1145,45 eur spolu s 5 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 1145,45 eur od 25.11.2016 do zaplatenia, všetko do 3 dní od dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 43 % trov k rukám zástupcu žalobkyne spoločnosť Sidor a partneri s.r.o., Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970 do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka o jej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 21.06.2017 v jej úprave pripustene uznesením súdu zo dňa 13.09.2018 č.k. 8 Csp 173/2017-35 sa žalobkyňa domáha na žalovanej titulom plnenia z bezdôvodného obohatenia zaplatenia 1.600 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.600 eur od 25.11.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že dňa 10.07.2012 žalobkyňa ako spotrebiteľ uzavrela so spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, zmluvu o poskytnutí bezúčelovej pôžičky č. 7112394. Na základe tejto zmluvy bol žalobkyni poskytnutý spotrebiteľský úver s nasledujúcou špecifikáciou: celková výška úveru 2.100 eur, výška ročnej úrokovej sadzby 32%, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 32%, priemerná RPMN 21,68%, výška mesačnej splátky 65,50 eur, počet splátok 60, a celková čiastka k zaplateniu 3.930 eur. Zmluva nie je v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, a to z viacerých dôvodov.

3. Žalovaná jednostranne nanútila žalobkyni poistenie. Poistenie je vpísané do vopred pripraveného formulára zmluvy o úvere a žalobkyňa nemala možnosť ho odmietnuť. Obdobnými prípadmi sa zaoberali opakovane súdy, napr. Krajský súd v Trenčíne v rozsudkoch zo dňa 17.12.2013 sp.zn. 6Co 390/2013 a zo dňa 13.05.2015 sp.zn. 17Co 1035/2014. Poistenie nebolo dohodnuté platne, nakoľko neboli splnené podmienky pre vznik záväzkového vzťahu z poistnej zmluvy. Zmluva o úvere obsahuje iba odkaz na rámcové zmluvy o poistení uzavreté medzi žalovanou a poisťovňou. Tento záver skonštatovali tiež opakovane súdy v množstve obdobných prípadoch, napr. v rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn.

9Co 208/2012, v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co 98/2013, v rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 04.03.2015 sp.zn. 2C 219/2014, v rozsudku Okresného súdu Prievidza sp.zn. 15C 43/2015 a ďalších.

4. Výška ročnej úrokovej sadzby dohodnutá v zmluve o úvere 32 % takmer trojnásobne prevyšuje priemernú hodnotu ročnej úrokovej sadzby pri podobných typoch úverov poskytnutých v mesiaci júl 2012. Podľa internetovej tabuľky priemerná úroková miera pri obdobných úveroch poskytovaných obchodnými bankami v tomto období predstavovala 11,98 %. Podľa judikatúry slovenských súdov dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, čo znamená, že sa nesmie priečiť dobrým mravom. Inak je dohoda absolútne neplatná (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 05.11.2014 sp.zn. 3Co 114/2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.06.2013 sp. zn.4Cdo 51/2012). V danom prípade ide z dôvodu neprimerane vysokých úrokov o neplatnú dohodu o výške ročnej úrokovej sadzby. Zmluva o úvere tak neobsahuje jednu z povinných obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovenej zákonom o spotrebiteľských úveroch a poskytnutý úver je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov.

5. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje spôsob započítania splátky úveru na istinu, úroky a iné poplatky. Neuvedenie spôsobu započítania splátky na istinu, úroky a poplatky súdy považujú za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 29.04.2016 sp.zn. 10C 434/2015). Navyše, podľa zákona o spotrebiteľských úveroch ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje o.i. výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, poskytnutý úver sa považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov.

6. Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru je v zmluve o úvere uvedená zmätočne. Údaj „Konečná splatnosť: 60 mesiacov“ nespĺňa náležitosti požadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, ktorý vyžaduje určenie konečnej splatnosti jasne pevným dátumom. Poskytnutý spotrebiteľský úver je preto aj z dôvodu absencie termínu konečnej splatnosti úveru potrebné považovať za úver bez úrokov a poplatkov (napr. rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.04.2014 sp.zn. 20C 136/2013 a pod.).

7. V zmluve o úvere je uvedená priemerná ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) na úver 21,18 %. Priemerná RPMN pre obdobné typy úverov podľa súhrnných údajov zverejnených Ministerstvom financií SR za 3. štvrťrok 2012 bola 20,90 %. Nesprávny údaj o priemernej RPMN uviedol žalobkyňa do omylu, že úvery na trhu sú drahšie ako reálne boli a teda že poskytovaný úver je výhodný. Údaj o RPMN a o priemernej RPMN sú základnými ukazovateľmi výhodnosti spotrebiteľského úveru. Preto je nevyhnutné, aby boli v zmluve uvedené správne (rozhodnutie Okresného súdu Svidník zo dňa 23.06.2015 sp.zn. 8C 100/2014). Nesprávne uvedenie priemernej RPMN predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná. Zmluva o spotrebiteľskom úvere tak neobsahuje ďalšiu povinnú obsahovú náležitosť vyžadovanú zákonom o spotrebiteľských úveroch a je tu ďalší dôvod, pre ktorý je poskytnutý úver je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov.

8. Na uvedené nedostatky zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobkyňa žalovanú upozornila listom zo dňa 07.10.2016 a vyzvala ju na mimosúdne vyriešenie veci. Listom zo dňa 25.11.2016 žalovaná vyjadrila negatívny postoj k návrhu. Preto žalobkyňa podala predmetnú žalobu. Žalobkyni bol úver poskytnutý vo výške 2.100 eur. Na úver žalobkyňa zaplatila 3.930 eur. Keďže úver je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov, žalobkyňa bola povinná zaplatiť len 2.100 eur. Navýšením tejto sumy sa žalovaná na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatila a je povinná titulom plnenia z bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodné obohatenie žalobkyni vydať. Žalobou žalobkyňa požaduje zaplatenie 1.600 eur spolu so zákonnými úrokmi z omeškania z tejto sumy vo výške 5 % ročne odo dňa 25.11.2016, kedy žalovaná vyhotovila odpoveď na výzvu žalobkyne zo dňa 07.10.2016.

9. Spolu so žalobou zástupca žalobkyne predložil listiny označené ako „ZMLUVA O POSKYTNUTÍ POŽIČKY“ č.7112394, „Potvrdenie o ukončení zmluvného vzťahu“ zo dňa 23.03.2017, „Predsporová výzva“ zo dňa 07.10.2016 a „Predsporová výzva - odpoveď“ zo dňa 25.11.2016.

10. V rámci prípravy pojednávania súd uznesením zo dňa 13.09.2018 č.k. 8Csp 173/2017-37 vyzval žalovanú podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám v lehote 15 dní doručenia uznesenia. Podaním zo dňa 05.11.2018 zástupca žalovanej navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Poprel tvrdenie žalobkyne, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nie je v súlade s požiadavkami kladenými príslušnými právnymi predpismi, že v nej absentujú žalobkyňou namietané údaje, a že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Uviedol, že žaloba žalobkyne ako celok vychádza z nepochopenia zložitosti právneho vzťahu a právnych noriem, ktoré sa vzhľadom na čas uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci na tento vzťah aplikujú. Výklad prezentovaný žalobkyňou považuje za účelový formalizmus, až absurdný, v snahe zdôvodniť aplikáciu zákonnej sankcie bezodplatnosti úveru. Navyše, v čase po ukončení zmluvného vzťahu, ktorý žalobkyňa akceptovala a za situácie, že celý peňažný dlh zaplatila. Podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ sankcie majú vychádzať zo zásady proporcionality a primeranosti. Ako uzavrel Súdny dvor EÚ v rozsudku zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Biroóvej: „článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.“

11. Argumentoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere v danej veci obsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru „7/2017“. V spojení s ostatnými údajmi v zmluve jednoduchým porozumením čítaného textu je zrejmé, že termín konečnej splatnosti je mesiac júl 2017, kedy bola podľa čl. 6 ods. 6.2. všeobecných obchodných podmienok k 20. dňu splatná posledná splátka úveru, tzn. ku dňu 20.07.2017 (rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 10.08.2018 sp.zn. 27Csp 56/2018).

12. Údaj o dobe trvania zmluvy sa nachádza v čl. 12 ods. 12.1. všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého „zmluva sa skončí úplným splnením všetkých záväzkov a pohľadávok Klienta vo vzťahu k Spoločnosti podľa Zmluvy“. Aj tu v spojení s ostatnými údajmi v zmluve jednoduchým porozumením čítaného textu je zrejmé, že zmluva zanikne buď zaplatením poslednej splátky v lehote jej splatnosti (20.07.2017) alebo uhradením všetkých záväzkov dlžníka v prípade jeho platobnej delikvencie alebo omeškania.

13. Pokiaľ ide o údaj o priemernej RPMN, k zverejneniu súhrnných údajov o novoposkytnutých úveroch za 3. štvrťrok 2012 došlo až v čase po uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere (30.10.2012). Vychádzajú z § 9 ods. 2 písm. y) zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v danej veci boli rozhodujúce súhrnné informácie o novoposkytnutých úveroch za 1. štvrťrok 2012 zverejnené Ministerstvom financií SR dňa 30.04.2012, podľa ktorých priemerná RPMN pre daný typ spotrebiteľského úveru bola 21,68%, teda tak, ako je uvedené v zmluve.

14. Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu dojednanú v zmluve o spotrebiteľskom úvere vo výške 32 %, ktorú žalobkyňa považuje za neprimeranú, dojednanú v rozpore s dobrými mravmi, je potrebné rozlišovať pojmy „úroky úveru“, a „odplata za úver“. Pojem „odplata za úver“ je pojem širší ako len „úroky úveru“. V danej veci dohodnutá ročná úroková sadzba 32 % je zhodná s výškou RPMN 32 %. Teda náklady, ktoré vstúpili do výpočtu RPMN, boli v danej veci len úroky. Rozhodným v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti“. Preto v danej veci je potrebné vychádzať zo štatistických údajov týkajúcich sa celkovej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov žalobkyňi, a to zo súhrnných údajov o novoposkytovaných spotrebiteľských úveroch za 1. štvrťrok 2012 zverejnených Ministerstvom financií SR dňa 30.04.2012, podľa ktorých priemerná RPMN pre daný typ úveru bola 21,68%. Podľa ust. § 1a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. „ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného od roku 2014, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej RPMN pri obdobnom úvere. Zákonodarca touto právnou úpravou potvrdil prípustný strop odplaty vo výške dvojnásobku priemernej RPMN. Dvojnásobok priemernej RPMN v danej veci predstavuje 43,36%, dohodnutá odplata bola len 32 %.

15. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Z tohto ustanovenia, a ani z dôvodovej správy k tomuto zákonu nevyplýva, že by zmluva mala obsahovať informáciu o tom, aká suma z každej splátky sa započíta na istinu, úroky a poplatky. Systematickým a logickým výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je nutné dospieť k záveru, že informáciu o postupnej amortizácii svojho dlhu (vrátane rozpisu splátok) spotrebiteľ zistí z tzv. amortizačnej tabuľky, na ktorú má bezplatný nárok kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu (§ 9 ods. 3 a 5 zákona č. 129/2010 Z.z.). Tento eurokomformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch podporuje prax a stanovisko NBS, odborné periodiká a zodpovedá tomu aj aktuálna judikatúra súdov (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2018 sp.zn. 4Cdo 211/2017, zo dňa 17.04.2018 sp.zn. 3Cdo 56/2018 a zo dňa 22.02.2018 sp.zn. 3Cdo 146/2017). Podľa uvedených uznesení Najvyššieho súdu SR nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie vnútornej skladby tej ktorej anuitnej splátky, nemožno od veriteľov žiadať, aby v zmluve uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu. Od 01.05.2018 sa aj legislatívne odstránila možnosť iného výkladu predmetného ustanovenia.

16. Nesúhlasil s tvrdením zástupcu žalobkyne, že dojednanie o poistení bolo žalobkyni nanútené, že je neurčité a nezrozumiteľné, a že k platnému dojednaniu poistenia nedošlo. Prihláška k poisteniu sa nachádza v čl. III. zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde žalobkyňa mala možnosť poistenie prijať alebo ho odmietnuť. V tomto ustanovení žalobkyňa vyhlásila, že práva odmietnuť poistenia si je vedomá a že v prípade odmietnutia stačí označiť voľbu krížikom. V časti prihlášky k poisteniu schopnosti splácať splátky úveru zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobkyňa vyhlásila, že si je vedomá, že podpisom tejto zmluvy súčasne vyjadruje svoj súhlas s poistením a že poistenie jej vzniká na základe rámcovej zmluvy o poistení č. SLP a všeobecných poistných podmienok, s ktorými sa oboznámila a s ktorými súhlasila.

17. Namietol výpočet „údajného“ bezdôvodného obohatenia, ktorý podľa žalobkyne mala žalovaná na jej úkor získať. Podľa údajov žalovanej súhrn úhrad vykonaných žalobkyňou predstavuje 3.245,45 eur, nie 3.930 eur, ako to tvrdí žalobkyňa. Tvrdenie o úhrade sumy 3.930 eur žalobkyňa ničím neprekázala.

18. Pre prípad záveru súdu, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyni je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov, a že z tohto dôvodu došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej na úkor žalobkyne, vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za dva roky odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Ak žalobkyňa tvrdí, že poskytnutý úver považovala a považuje za bezúročný a bez poplatkov, doba dvoch rokov na uplatnenie práva na súde jej plynula a plynie od každej ďalšej splátky po dátume úhrady čerpanej splátky istiny úveru. Podľa výpisu z kartového účtu a prehľadu splátok a úhrad za obdobie dvoch rokov po dátume 21.06.2015 (nárok žalobkyňa uplatnila na súde dňa 21.06.2017) žalobkyňa uhradila celkovo 1.093,41 eur. Zvyšok je konzumovaný námietkou premlčania.

19. K vyjadreniu pripojila listiny označené ako „Všeobecné obchodné podmienky (SLPO)“ platné od 01.10.2010 a „Info k žiadosti: 3570530748“ a výpis z účtu žalobkyne za jún 2012.

20. Uznesením zo dňa 07.11.2018 č.k. 8Csp 173/2017-93 súd vyzval žalobkyňu na vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej k žalobe a pripojeným listinám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Na výzvu zástupca žalobkyne reagoval podaním doručeným súdu 21.12.2018, v ktorom trval na tom, že úver poskytnutý žalobkyni je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov.

21. Zotrval na tvrdení, že v zmluve o úvere absentuje povinná náležitosť, ktorou o.i. sú aj údaje vyžadované ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. V danom prípade zmluva obsahuje len údaje o výške celkovej splátky a počte splátok. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Biroovej mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy o úvere a len vo vzťahu k istine. Navyše, podľa ustálenej judikatúry únie smernica EÚ 2008/48 nemá priamy účinok na spor medzi jednotlivcami (zákaz horizontálneho účinku) a aplikáciou vertikálneho účinku smernice nemôže dôjsť k jej výkladu contra legem tak, ako je to v danom prípade. Tak explicitné ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č.129/2010 Z.z. účinné v čase uzavretia zmluvy o úvere nie je možné cez prizmu eurokonformného výkladu ignorovať a tolerovať absenciu

údajov o termínoch splátok istiny, úrokov a poplatkov. Na podporu svojho názoru poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.06.2016 sp.zn. 7Sžo 61/2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.04.2018 sp.zn.15Co 216/2017, a väčšinové stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove zo dňa.

22. Zotrvá tiež na tvrdení, že zmluva o spotrebiteľskom úvere v prejednávanej veci neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru a dobu trvania zmluvy. Je irelevantné, pokiaľ žalovaná poukazuje na všeobecné obchodné podmienky. S poukazom na § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý požaduje pre platnosť zmluvy písomnú formu, a § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka tieto náležitosti neboli dojednané písomne v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Akýkoľvek dokument, pokiaľ na ňom nie je podpis žalobkyne, nie je súčasťou zmluvy.

23. Zotrvá na tvrdení, že dojednanie o ročnej úrokovej sadzba vo výške 32 % odporuje dobrým mravom a preto je neplatné. Uviedol, že žalobou nenapadá neprimeranosť celkovej odplaty za spotrebiteľský úver, ale dojednanie o výške úrokovej sadzby v zmluve o spotrebiteľskom úvere považuje za neplatné. Ústavný súd SR vo veci PL. ÚS 10/95 uviedol, že úroky sú predmetom voľného zmluvného dojednania medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. To však neznamená, že by bolo možné dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Je na súdoch, aby v konkrétnom prípade ustálili, či výška dohodnutých úrokov je v súlade s dobrými mravmi. Podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk zverejnenej Národnou bankou Slovenska priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby v mesiaci júl 2012 pre podobné typy úveroch bola 11,98 %. Ročná úroková sadzba 32 % je takmer jej trojnásobkom. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp.zn. 16Co 404/2017 vyslovil rozpor s dobrými mravmi pri dojednaní úrokov vo výške 23 % ročne, Okresný súd Banská Bystrica v rozsudku sp.zn. 13C 96/2015 úrokov vo výške 33 % ročne a Krajský súd Trenčín v rozsudku sp.zn. 6Co 97/2014 úrokov vo výške 31,20 % ročne.

24. Uviedol, že zmluva o úvere neobsahuje správnu výšku RPMN, nakoľko do nej nie sú započítané všetky potrebné náklady. Pri zohľadnení splátky vo výške 65,50 eur, počtu splátok 60 a poistného vo výške 1,90 eur mesačne celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť, predstavuje 4.044 eur, a RPMN je 34,38 %, čo nezodpovedá údaju o RPMN v zmluve 32%. Do nákladov musí vstúpiť aj poistné, nakoľko nebolo individuálne dojednané a nebola riadne uzavretá poistná zmluva. Vznik poistnej zmluvy vyžaduje existenciu návrhu na uzavretie a prijatie návrhu, pričom zákon pre návrh ako aj jeho prijatie vyžaduje písomnú formu (§ 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktorá má dve náležitosti - písomnosť úkonu a podpis. Žalovaná nepreukázala vznik poistnej zmluvy v zákonom predpísanej písomnej forme (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co 768/2014).

25. Námietku premlčania nároku vznesenú žalovanou považuje za nedôvodnú a účelovú, bez preukázania skutočností rozhodujúcich pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Dôvodom, prečo v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere prichádza k bezdôvodnému obohateniu na strane poskytovateľa úveru, je práve a výlučne to, že zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje v presne špecifikovaných prípadoch fikciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Teda bez toho, aby ktokoľvek skutočne vedel, že na zmluvu sa vzťahuje táto fikcia, nemožno hovoriť o skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení (vedomosť môže byť len prezumovaná). Žalovaná ničím nepreukázala, že by žalobkyňa mala už v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 10.07.2012, ako aj dňa 21.06.2015 (odkedy právo na plnenie z bezdôvodného obohatenia nepovažuje za premlčané), skutočnú vedomosť o tom, že poskytnutý úver je úverom bez úrokov a bez poplatkov, a o bezdôvodnom obohatení. Žalovaná neuniesla dôkazné bremeno ohľadom skutočností, ktorá sú jej na prospech a námietku premlčania vzniesla iba formálne. V prípade verzie žalovanej neexistuje racionálny argument, prečo by žalobkyňa plnila z právneho vzťahu aj v rozsahu úrokov a poplatkov. Ak spotrebiteľ informáciu o uplatnení fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti na zmluvu o úvere nemá, jeho skutočná vedomosť je obmedzená iba na vedomosť o existencii zmluvy o úvere a povinnosť dohodnuté zmluvné podmienky dodržiavať, tzn. plniť splátky v dohodnutej výške a termínoch. Z judikatúry súdov síce vyplýva, že pri požiadavke na skutočnú vedomosť o bezdôvodnom obohatení sa nemá na myslí znalosť právnej kvalifikácie. Tento záver však nijako nepopiera zásadu skutočnej vedomosti oprávneného o bezdôvodnom obohatení. Na bezdôvodné obohatenie získané plnením spotrebiteľa na základe zmluvy o úvere na ktorú sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti je potrebné nazerať ako na bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu, nakoľko v oboch prípadoch

existuje písomná zmluva, na základe ktorej zmluvné strany plnili. V prípade bezdôvodného obohatenia získaného z neplatného právneho úkonu je pritom štandardným postupom potvrdeným najvyššími súdnymi autoritami posudzovanie momentu, kedy sa oprávnený reálne o vadnosti úkonu dozvedel ako o skutočnosti rozhodujúcej pre vznik bezdôvodného obohatenia. Celá argumentácia žalovanej strany je založená výlučne na predpoklade, že neznalosť zákon neospravedlňuje, resp., že znalosť zákona sa u každého predpokladá (zásada vigilanti bus iura sripta). V spotrebiteľských veciach však táto zásada ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana spotrebiteľa (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 MCdo 9/2012). Preto argumentáciu žalovanej ani v danej spotrebiteľskej veci nemožno akceptovať. Na podporu svojho záveru poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30.01.2001 sp.zn. 25Cdo 968/1999, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.09.2011 sp.zn. 4Cdo 256/2010, rozsudky Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.01.2018 sp.zn. 25Co 75/2017, zo dňa 01.03.2018 sp.zn. 9Co 143/2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.05.2018 sp.zn. 9Co 104/2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.03.2018 sp.zn. 15Co 428/2016 a rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.04.2018 sp.zn. 5Co 49/2018. Navyše, je potrebné zaoberať sa aj tým, či výkon práva žalovanou, ktorá vzniesla námietku premlčania, nie je výkonom v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka). Je potrebné brať do úvahy poctivosť žalobkyne, jej dôveru v poctivosť žalovanej, ako aj to, že žalovaná nevyvinula žiadne úsilie vrátiť neprávom prijatú sumu, napriek ustálenej súdnej praxi (rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.02.2018 sp.zn. 26Co 55/2017).

26. Podaním zo dňa 21.12.2018 zástupca žalobkyne súčasne zobral žalobu sčasti, a to o zaplatenie 454,55 eur s prísl., späť a navrhol zastavenie konania v tejto časti. Na zvyšnej časti žalovanej istiny 1.145,45 eur spolu s jej príslušenstvom zotrval.

27. Zástupca žalovanej na podanie zástupcu žalobkyne zo dňa 21.12.2018 reagoval podaním zo dňa 10.01.2019, v ktorom zotrval na svojej doterajšej argumentácii a návrhu na zamietnutie žaloby v celom jej rozsahu. S poukazom na § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch namietol započítanie poistného do celkovej čiastky, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť a pre účely výpočtu RPMN. Uviedol, že poistenie bolo fakultatívne, nie povinné. V prípade poistnej zmluvy ide o zmluvu v prospech tretej osoby podľa § 794 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby uviedol, že vedomosť žalobkyne o bezdôvodnom obohatení je potrebné odvíjať od toho, kedy získala vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodiť bezdôvodné obohatenie. Je irelevantné, kedy začala zisťovať informácie ohľadom spotrebiteľského práva a kedy mala situáciu právne posúdenú (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 67/2011 a sp. zn. 3Cdo 169/2017, uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 26Cdo 785/2011).

28. Podaním zo dňa 16.05.2019 zástupca žalobkyne na výzvu súdu doplnil skutkové tvrdenia tak, že žalobkyňa sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela dňa 07.10.2016, kedy vypracoval predsporovú výzvu a zaslal ju žalovanej. Na podporu záveru, že spotrebiteľ sa mohol dozvedieť o vzniku bezdôvodného obohatenia až po tom, čo navštívil kvalifikovaného právneho poradcu alebo združenie na ochranu spotrebiteľa, poukázal na aktuálne rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 30.01.2019 sp.zn. I. ÚS 47/2019.

29. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku žalobca môže vziať žalobu späť.

30. Podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

31. Podľa § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

32. Zástupca žalobkyne podaním doručeným súdu dňa 21.12.2018 zobral žalobu sčasti, a to ohľadne istiny vo výške 454,55 eur s prísl., späť pred otvorením prvého pojednávania. Preto súd rešpektoval tento jeho dispozitívny úkon so žalobou a konanie v časti, v ktorej bola žaloba vzatá späť, zastavil. Predmetom konania tak naďalej ostal nárok žalobkyne na zaplatenie istiny vo výške 1.145,45 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 25.11.2016 do zaplatenia.

33. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 30.06.2020 v neprítomnosti oboch sporových strán. Zástupca žalobkyne podaním doručeným súdu dňa 19.06.2020 svoju neúčast' ospravedlnil a navrhol, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti. Zástupca žalovanej neúčast' na pojednávaní ospravedlnil podaním zo dňa 17.06.2020, ktorým vyjadril súhlas pojednávaním v jeho

neprítomnosti. Súd na tomto pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým žalobe žalobkyne tak, ako bola upravená čiastočným späťvzatím, v celom rozsahu vyhovel. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva: 34. Medzi stranami nebolo sporné a súd vykonaným dokazovaním nepovažoval za vážnejšie spochybnené skutočnosti, že dňa 10.07.2012 právna predchodkyňa žalovanej spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) uzavrela so žalobkyňou zmluvu evidovanú spoločnosťou pod č.7112394, a že na základe tejto zmluvy žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 2.100 eur (ďalej len „zmluva o úvere“). Podľa listín označených ako „Zmluva o poskytnutí pôžičky“ a „Info k žiadosti: 3570530748“ strany sa v zmluve o úvere dohodli na poskytnutí úveru žalobkyňi vo výške 2.100 eur pri celkových nákladoch úveru 1.830 eur. Celková čiastka, ktorú sa žalobkyňa v zmluve o úvere zaviazala zaplatiť, podľa zmluvy o úvere predstavuje 3.930 eur. Túto čiastku sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť v 60 mesačných splátkach po 65,50 eur. Ďalej sa zaviazala platiť poistenie vo výške 1,90 eur mesačne. Listiny ďalej obsahujú nasledovné údaje: „Ročná úroková sadzba: 32,00%“, „Termín konečnej splatnosti (mesiac/rok): 7/2017“, „RPMN(X) 32,00%“, „Priemerná hodnota RPMN: 21,68 %“. V čl. VII. zmluvy žalobkyňa prehlásila, že pred uzavretím sa oboznámila so všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Žalovaná strana predložila súdu písomné všeobecné obchodné podmienky platné od 10.10.2010 (ďalej len „všeobecné obchodné podmienky“).

35. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že na základe zmluvy o úvere zaplatila celkom 3.930 eur, a že žalobou požaduje plnenie z bezdôvodného obohatenia vo výške 1.600 eur, bez bližšej špecifikácie výšky tohto požadovaného plnenia. Po popretí jej tvrdenia žalovanou stranou, ktorá uviedla, že žalobkyňa na základe zmluvy o úvere zaplatila len sumu 3.245,45 eur, a predložením prehľadu úhrad a splátok úveru, zástupca žalobkyne žalobný petit čiastočným späťvzatím žaloby upravil tak, že požaduje na žalovanej plnenie z bezdôvodného obohatenia iba vo výške rozdielu medzi sumou 3.245,45 eur a výškou poskytnutého úveru 2.100 eur, tzn. vo výške 1.145,45 eur. Súd preto nepovažoval v konaní za sporné a vykonaným dokazovaním ani za vážnejšie spochybnené, že žalobkyňa na základe zmluvy o úvere zaplatila celkom 3.245,45 eur. Táto skutočnosť vyplýva z prehľadu splátok a úhrad predloženého žalovanou stranou za obdobie od 21.08.2012 do 20.07.2017. Podľa tohto prehľadu žalobkyňa splátky evidované v prehľade vo výške 67,40 eur (65,50 eur + poistné vo výške 1,90 eur) neplatila riadne a včas, ku dňu 19.07.2014 dlhovala viac ako 3 tieto splátky. V prehľade je k tomuto dátumu vykázaný dlh žalobkyne vo výške 1.671,76 eur. Po tomto dátume žalobkyňa uhradila 2 x sumu 105 eur, 17 x úhradu vo výške 104,12 eur a naposledy dňa 20.05.2016 úhradu 81,59 eur. Ku dňu 20.07.2017 žalovaná v prehľade eviduje splatné splátky v celkovej výške 3.154,56 eur a úhradu zaplatenú žalobkyňou v celkovej výške vo výške 3.245,45 eur. V potvrdení zo dňa 23.03.2017 (čl. 8 spisu) žalovaná potvrdila, že voči žalobkyňi neeviduje žiadnu pohľadávku.

36. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

37. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy stranami, tzn. dňa 10.07.2012 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

38. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

39. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

40. Vychádzajúc z cit. ust. § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ. Zmluva o úvere, ktorú ako zmluvný typ upravuje cit. ust. § 497 Obchodného zákonníka, patrí medzi absolútne obchodné vzťahy, tzn. že v zásade by sa mala vždy spravovať len ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 261 Obchodného zákonníka). Nie je pritom v zásade rozhodujúci subjekt ani objekt záväzkového vzťahu, teda ani povaha účastníkov zmluvného vzťahu z hľadiska, či sú alebo nie sú podnikateľmi. Avšak v prípade, ak účastníkom takéhoto obchodného úverového vzťahu je spotrebiteľ, obchodný vzťah založený zmluvou o úvere nadobúda aj spotrebiteľský charakter. V takomto prípade

vzťah má zmiešaný spotrebiteľsko - obchodný charakter, ktorý sa prejaví v tom, že sa naň aplikujú aj normy spotrebiteľského práva ako *lex specialis*.

41. Medzi stranami nebolo sporným, že zmluva o úvere, ktorú strany dňa 10.07.2012 uzavreli, a ktorá je upravená v ust. § 497 a nasl. Obchodníka zákonníka, má charakter zmluvy spotrebiteľskej, a že žalobkyňa má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o úvere postavenie spotrebiteľa. Súd v konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by tento záver vážnejšie spochybnili. Z výpisu z obchodného registra je zrejmé, že spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. pri poskytovaní úveru konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

42. Jedným z druhov spotrebiteľských zmlúv o úvere sú zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy o úvere v prejednávanej spore upravoval špeciálny zákon č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), ktorý vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a k Občianskemu zákonníku má postavenie *lex specialis*. Súd zastáva názor, že úver poskytnutý žalobkyňi v danom prípade na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere má charakter spotrebiteľského úveru tak, ako ho definuje zákon o spotrebiteľských úveroch, a spotrebiteľská zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa tohto zákona.

43. Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

44. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

45. Podľa § 9 ods.1 veta prvá zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

46. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

47. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

48. Východiskom právnej ochrany spotrebiteľa vo všeobecnosti je postulát, podľa ktorého spotrebiteľ sa ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to vzhľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku vzájomnej kontraktácii, vzhľadom na vyššiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, jeho lepšiu znalosť práva, ľahšiu dostupnosť právnych služieb, a jeho možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné rokovanie pripravený. Pri kontraktácii je využitý moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Zákonodarcovia sa preto pokúsili vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Podľa čl. 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (zákon č. 23/1991 Sb.) každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Autonómia vôle však nie je absolútna. Je možné ju zákonom obmedziť za účelom presadenia iného práva či verejného záujmu. V spotrebiteľských vzťahoch autonómia vôle je korigovaná zásadou spravodlivosti a zásadou poctivosti (princíp dôvery), vychádzajúc z ktorých je plne dôvodné očakávať (aj vyžadovať), aby sa dodávateľ vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorý ako slabšia a menej informovaná strana je v dôvere v jeho konanie, choval poctivo. Ak takýmto spôsobom dodávateľ nepostupuje, spreneverí sa dôvere spotrebiteľa ako druhého účastníka zmluvného vzťahu, a takému nepoctivému chovaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. Ochrana spotrebiteľa spadá medzi jednu z politík Európskej únie. Preto na spotrebiteľské veci je nutné nahliadať vždy aj pohľadom unijného práva.

49. Z uvedenej koncepcie spotrebiteľského práva vychádza aj zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý ustanovuje osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí mať písomnú formu tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ zrozumiteľne

a jasne informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej zmluve o úvere posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z tejto zmluvy. Z uvedeného dôvodu zákonodarca niektoré obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v záujme ochrany spotrebiteľa preferuje do takej miery, že ich absenciu v písomnej zmluve o spotrebiteľskom úvere sankcionuje tým, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov. Ide o sankciu pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon, nekoná poctivo a nesplní si riadne vyššiu informačnú povinnosť vo vzťahu k spotrebiteľovi.

50. Takýmito preferovanými obsahovými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, absenciu ktorých zákon o spotrebiteľských úveroch sankcionuje tým, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov, sú o.i. údaje o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch), a údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd sa stotožňuje so zástupcom žalobkyne, že v danej veci z dôvodu absencie, resp. nedostatkov alebo nesprávnosti týchto údajov, spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyni na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere je podľa cit. ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov.

51. K uvedeným obsahovým náležitosťiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci súd uvádza:

52. Zmluva o spotrebiteľskom úvere v danej veci obsahuje údaj: „Termín konečnej splatnosti (mesiac/rok): 7/2017“. Zmluva pritom neobsahuje žiadne dojednanie o termíne splatnosti jednotlivých splátok úveru. Podľa tvrdení žalovanej strany tento údaj je potrebné vnímať v kontexte s čl. 6 bodom 6.2. všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého: „Pokiaľ nie je v Splátkovom kalendári /alebo Zmluva/alebo Podmienkach/alebo VOP stanovené inak, sú Splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci,“. Dohodnuté splátky tak podľa žalovanej strany boli splatné vždy k 20. dňu v danom mesiaci, posledná splátka bola splatná dňa 20.07.2017, a termín konečnej splatnosti úveru je tak v zmluve správne uvedený ako mesiac júl 2020, v ktorom nastala splatnosť poslednej splátky.

53. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje žiadny údaj o termíne splatnosti prvej splátky. Obsahuje len údaje: „Počet splátok:60“ a „Termín konečnej splatnosti (mesiac/rok): 7/2017“. Podľa čl. 6 bodu 6.4 všeobecných obchodných podmienok: „Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy/ alebo doručení služby, pokiaľ nie je dohodnuté inak“. Zmluva o spotrebiteľskom úvere v danej veci bola uzavretá dňa 10.07.2012. Podľa prehľadu splátok a úhrad predloženého žalovanou stranou splatnosť prvej splátky nastala dňa 20.09.2012. Podľa údajov v zmluve „Počet splátok:60“ tak splatnosť poslednej splátky mala nastať v mesiaci 09/2017, nie mesiaci 07/2017 tak, ako to tvrdí žalovaná strana. Za daného stavu sa súd stotožňuje so žalobkyňou, že údaj o konečnej splatnosti uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere „Termín konečnej splatnosti (mesiac/rok): 7/2017“ je nesprávny a zmätočný. Ak by však aj tento údaj bol správny (čo z vykonaného dokazovania nevyplýva), nemožno sa stotožniť s argumentáciou žalovanej strany, že na základe tohto údajja o konečnej splatnosti úveru mala žalobkyňa ako spotrebiteľ možnosť jednoduchým porozumením čítaného textu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v kontexte so všeobecnými obchodnými podmienkami zistiť skutočný termín konečnej splatnosti úveru. Len z údajov „Termín konečnej splatnosti (mesiac/rok): 7/2017“ a „Počet splátok:60“, bez akýchkoľvek ďalších údajov v zmluve (napr. splatnosti prvej splátky a pod), aj v kontexte s čl. 6 bodmi 6.2 a 6.4 všeobecných obchodných podmienok priemerný spotrebiteľ nemal možnosť bez ťažkostí a s istotou vyvodit', kedy skutočne nastane presný termín konečnej splatnosti úveru a dokedy bude zmluva trvať.

54. Navyše, súd poukazuje na závery prijaté súdom v rozsudku Krajského súdu v Trnave z 25.08.2014 sp.zn. 23Co 75/2014, podľa ktorého : „Neobstojí prípadný argument, že údaj o konečnej splatnosti úveru sa dá vyvodit' z počtu splátok, pretože zákon výslovne vyžaduje jeho uvedenie v zmluve. V opačnom prípade by bola zákonná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. g) cit. zákona o ochrane spotrebiteľa ustanovená nadbytočne. Ak by zákonodarca považoval za postačujúce uviesť v zmluve údaje, z ktorých sa dajú iné informácie (ako napríklad konečná splatnosť úveru) zistiť, alebo vypočítať, tak by to tak uviedol“.

55. Taktiež podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.11.2017 sp.zn.1Co 34/2017: „Možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že predmetný úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu nenaplnenia ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských

úveroch z dôvodu absencie údaju o konečnej splatnosti úveru. Nemožno v tomto smere súhlasiť s argumentáciou žalovaného spočívajúcou v tom, že pokiaľ zmluva obsahuje údaj o splatnosti poslednej splátky ide vlastne o informáciu o konečnej splatnosti úveru, pretože zákon v § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne hovorí o údají týkajúcom sa doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, pričom ide o údaj rozdielny od termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pretože tento je údaj uvedený v § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Ide teda z pohľadu zákona (ako uviedol aj súd prvej inštancie) o dva rozdielne údaje, ktoré nemožno stotožňovať, pretože zákon ich špecifikuje rozdielne a uvádza v dvoch rozdielnych zákonných ustanoveniach (§ 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch, pokiaľ ide o termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, a v § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona, ktorý pojednáva o počte a termínoch splátok).

56. Súd ďalej udáva, že samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere v danej veci obsahuje iba údaje „Termín konečnej splatnosti (mesiac/rok) : 7/2017“ a „Počet splátok:60“. Zvyšné údaje, v kontexte ktorých podľa argumentácie žalovanej strany mala žalobkyňa termín konečnej splatnosti úveru vnímať, sú uvedené vo všeobecných obchodných podmienkach. Bez ohľadu na záver, že všetky tieto údaje vo vzájomnom kontexte neumožňovali priemernému spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou vyvodiť, kedy skutočne nastane presný termín konečnej splatnosti úveru, súd tu dáva do pozornosti zásadu poctivosti. Táto zásada sa v praxi v spotrebiteľských veciach prejavuje o.i. aj tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, obzvlášť ak sa jedná o formulárovú zmluvu, o akú sa jedná aj v danej veci, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napr. zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmú byť vo výrazne menšej veľkosti než okolitý text, nesmú byť umiestnené v oddieloch a častiach, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Uvedená zásada poctivosti platí aj na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok. V spotrebiteľských zmluvách je preto vo všeobecnosti síce možné uplatniť všeobecné obchodné podmienky. Takáto aplikácia má však nie len formálne, ale aj obsahové obmedzenie. Všeobecné obchodné podmienky majú v spotrebiteľských zmluvách slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy predpisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Nesmú však slúžiť k tomu, aby do nich dodávateľa časti často v neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme, skryl dojednania a informácie, ktoré súd pre spotrebiteľa podstatné, a ktoré zákonodarca považuje za tak významné, že za ich absenciu v zmluve o spotrebiteľskom úvere považuje za potrebné dodávateľa sankcionovať. Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ učiní, nekoná v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu (porovnaj napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 z 11.11. 2013).

57. Aj vo vzťahu k údajom o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch) súd poukazuje na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere síce obsahuje výšku a počet splátok, avšak neobsahuje termíny splátok. V čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci zákonodarca v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch ustanovoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí o.i. obsahovať aj: „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,“. Zákonodarca tiež v cit. § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch pritom jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou tejto obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Až s účinnosťou od 01.05.2018 bolo zákonom č. 279/2017 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, toto ustanovenie zmenené tak, že slová „...a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ boli nahradené slovami: „...a frekvencia splátok, a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“.

58. V nadväznosti na argumentáciu žalovanej strany rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 (Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Biróovej) súd udáva, že podľa bodu 50. toho rozsudku „...článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vkladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok“. V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci však zmluva neumožňuje spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy splátok. Súčasne vo vzťahu k

sankciám dodávateľa Súdny dvor Európskej únie v tomto rozhodnutí vyslovil: „...článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku“. Vychádzajúc z údajov zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci súd z dôvodu zmätočného uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru a neuvedenia aspoň termínu prvej splátky úveru, zastáva názor, že aj pri uvedení celkového počtu splátok 60 v zmluve ani v kontexte s ďalšími náležitosťami zmluvy nemal spotrebiteľ možnosť bez pochybností posúdiť rozsah svojho záväzku. Preto sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je v danej veci na mieste.

59. Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 11.02.2017 sp.zn. 3Cdo 146/2017 súd udáva, že toto rozhodnutie rieši otázku číselného vyjadrenia vnútornej skladby splátky. Podľa záveru súdu vysloveného v rozsudku sp.zn. 3Cdo 146/2017 (obdobne aj v rozsudkoch Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2018 sp.zn. 4Cdo 211/2017 a zo dňa 17.04.2018 sp. zn. 3Cdo 56/2018): „...29. Vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie dovolací súd uzatvára, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky. 30. Vyššie uvedené interpretačné prístupy a právne závery najvyššieho súdu sa vzťahujú na právny stav v čase, ktorý bol rozhodujúci pre posúdenie správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia. Treba však uviesť, že zákonom z 12. októbra 2017 č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/>> o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (mediiným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v Rozsudku. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo - podľa názoru vec prejednávajúceho senátu najvyššieho súdu - možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom...“.

60. Podľa § 3 Občianskeho zákonníka výkon práva a povinnosti vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

61. Podľa § 265 Obchodného zákonníka výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.

62. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

63. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len tá časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

64. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje dojednanie o ročnej úrokovej sadzbe vo výške 32 %. Súd vychádzajúc z judikatúry súdov SR sa stotožňuje s argumentáciou zástupcu žalobkyne, že toto dojednanie o ročnej úrokovej sadzbe je z dôvodu neprimerane vysokých úrokov v rozpore s dobrými mravmi a so zásadami poctivého obchodu (§ 3 Občianskeho zákonníka a § 256 Obchodného zákonníka) a podľa cit. ust. § 39 v spojení s ust. § 41 Občianskeho zákonníka preto neplatné. Zmluva o spotrebiteľskom úvere v prejednávanej veci tak neobsahuje ani ďalšiu obligatórnu obsahovú náležitosť vyžadovanú ust. § 9 ods. 2 písm. i) Zákona o spotrebiteľských úveroch a poskytnutý úver je preto aj z tohto dôvodu potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov (porovnaj napr. rozsudok NS SR sp.zn. 5Cdo 26/2011 a ďalšie). K tomu súd bližšie udáva:

65. Úroky dohodnuté pri poskytovaní úveru predstavujú odplatu za užívanie požičanej istiny. Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, a ani iné právne predpisy účinné v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky výslovne neustanovovali, do akej maximálnej výšky bolo možné pri spotrebiteľskom úvere dohodnúť úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov pri spotrebiteľskom úvere závisela len na dohode účastníkov zmluvy a že by nepodliehala

žiadnemu odmedzeniu. Aj pri dohode o úrokoch pri spotrebiteľskom úvere platili cit. ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 265 Obchodného zákonníka, podľa ktorých výkon práv a povinností vyplývajúci zo zmluvy nesmel byť v rozpore s dobrými mravmi, resp. so zásadami poctivého obchodného styku. Zásada poctivosti v obchodnom vystupuje do popredia v prípade spotrebiteľských zmlúv oveľa výraznejšie, a od dodávateľa je plne dôvodné očakávať (aj vyžadovať), aby sa vo vzťahu k spotrebiteľovi choval poctivo. Ak takýmto spôsobom dodávateľ nepostupuje, spreneverí sa dôvere spotrebiteľa ako druhého účastníka zmluvného vzťahu, a takému nepoctivému chovaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu.

66. Požičiavanie peňazí na neprimerane vysoké úroky môže naplňať aj skutkovú podstatu trestného činu úžery. Preto nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprimerane vysoké úroky dohodnuté pri spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám chovania medzi ľuďmi, mravným princípom spoločenského poriadku a pravidlám poctivého obchodu. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže naplňať skutkovú podstatu trestného činu úžery za predpokladu, že ide o plnenie, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia v hrubom nepomere, a že veriteľ pritom zneužije tieseň, neskúsenosť alebo rozumovú slabosť alebo rozrušenie dlžníka (porovnaj § 235 Trestného zákona). Pritom aj keď neprimerane vysoké úroky nenaplňajú znaky trestného činu úžery, môže ísť o chovanie v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda, ktorou boli pri spotrebiteľskom úvere dohodnuté neprimerane vysoké úroky, je preto neplatná podľa cit. § 39 Občianskeho zákonníka buď pre jej rozpor so zákonom (ak predstavuje naplnenie skutkovej podstaty trestného činu úžery podľa § 235 Trestného zákona) alebo pre jej rozpor s dobrými mravmi, resp. zásadami poctivého obchodu. Súd tu len dodáva, že zákonom č.106/2014 Z.z. účinným od 1.6.2014 boli do Občianskeho zákonníka zavedené nové ust. § 39a a § 53d, ktoré pojem úžery zaviedli už aj do Občianskeho zákonníka.

67. Ust. § 3 Občianskeho zákonníka ako aj § 265 Obchodného zákonníka patria k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou. Pre posúdenie, či konanie subjektu právneho vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi či zásadami poctivého obchodu nestanovujú žiadne konkrétne hľadiská. Posúdenie preto závisí v každom konkrétnom prípade vždy na úvahe súdu. Pri svojej úvahe v prejednávanej spore súd vychádzal zo záverov prijatých už súdmi v rámci rozhodovacej praxe slovenských ako aj českých súdov, podľa ktorej v súlade s dobrými mravmi pri dojednávaní úrokov z pôžičiek je také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa dlžník nachádza, s primeranou výškou odplaty za užívanie požičanej istiny. Teda také konanie veriteľa, ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť bežným (obvyklým) spôsobom tiež v prípade, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho obtiažnej. Dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke a dohodu o úrokoch z požičanej čiastky často práve z dôvodu svojej ťaživej finančnej situácie. Nezodpovedá však všeobecne uznávaným pravidlám chovania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, aby dlžník i v takej situácii poskytoval veriteľovi neprimerané alebo dokonca užernícke úroky. Neprimeranou a teda dobrým mravom odporujúcou je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne prevyšuje úrokovú mieru v dobe ich dohodnutia obvyklú, stanovenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15.12.2004 sp.zn. 21Cdo 1484/2004, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.7.2009 sp.zn. 1M Cdo 1/2009, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012 sp.zn. 5Cdo 26/2011, a pod).

68. Podľa údajov zverejnených na internetovej stránke Národnej banky Slovenska www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> priemerná úroková miera pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankovými spoločnosťami so splatnosťou od 1 do 5 rokov v júli 2012 predstavovala 11,98 % ročne. Dohodnutá výška úrokov v prejednávanej veci 32% ročne predstavuje takmer trojnásobok tejto priemernej úrokovej sadzby. Úroková sadzba 32 % ročne tak podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru pri obdobných typoch úveroch v dobe ich poskytnutia bankovými spoločnosťami. Tu súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 3Co 151/2013, podľa ktorého vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky. Rozhodne nie však viac ako 100% oproti priemeru bánk a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu. Viac ako 100 % oproti priemeru neakceptovali súdy ani v rozhodnutiach, ako napr. rozsudok Krajský súd v Prešove sp.zn. 16Co 97/2016 zo dňa 27.02.2017, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.02.2014 sp.zn. 6Co 97/2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31.05.2018 sp.zn. 16Co 404/2017 a ďalšie).

69. Vo vzťahu k argumentácii žalovanej strany v tomto smere súd poukazuje rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31.05.2018 sp.zn. 16Co 404/2017, podľa ktorého: „...V prípade, ak sa jedná o poskytnutie finančných prostriedkov spotrebiteľovi, určité hranice vyplývajú z § 53 ods. 6 Občianskeho

zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy. Existencia citovaného ustanovenia však neobmedzuje okresný súd z možnosti posudzovania výšky dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru aj cez prizmu dobrých mravov. Nemožno totiž opomenúť, že dobré mravy sú pojmom inherentným s právnym poriadkom, nakoľko samotné dobré mravy len dopĺňajú písané normy pozitívneho práva o vyvážený a spravodlivý širší rámec založený na analýze oprávnených záujmov. Stoja na úrovni nepísaného práva, ktorého hlavné zložky predstavujú všeobecné právne zásady a všeobecne uznávané normy morálky. Systém pozitívneho práva je tak zabezpečený všeobecnou dimenziou spravodlivosti. V zmysle uvedeného sa aj na výšku odplaty za poskytovanie finančných prostriedkov je potrebné pozeráť nielen z hľadiska platnosti jej dojednaní v zmysle účinného zákonného ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, či nariadenia vlády, ale aj z hľadiska toho, či takto dojednaná odplata v podobe úrokov z úveru neodporuje všeobecnej predstave primeranosti zachovania základných zásad, na ktorých je občianske právo postavené, t. j. okrem iného i na zachovaní zásady ekvity. Pritom platí, že neprímerane vysoký úrok je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba predovšetkým porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov v rozhodnom období. Zo znenia citovaného ustanovenia tak možno vyvodíť, že určujúcim kritériom primeranosti odplaty v rámci spotrebiteľskej zmluvy je obvyklosť tejto odplaty na finančnom trhu, ktorú obvyklosť je možné posudzovať len s ohľadom bežnú prax inštitúcií poskytujúcich úverov v porovnateľných výškach a za porovnateľných podmienok. V prejednávanej veci aj okresný súd konštatoval, že priemerná výška úrokových sadzieb pri úveroch poskytovaných obchodnými bankami v období mesiaca november 2012 bola určená 13,99 %, a preto sa odvolací súd nestotožňuje s jeho právnym záverom, že v pomere k dojednanej úrokovej sadzbe, ktorá bola vo výške 32 % nejde o podstatné prevýšenie odplaty obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch... 22. V prejednanom prípade odvolací súd dospel k presvedčeniu, že celková odplata dojednaná v zmluve v rozsahu 140 %, resp. určenie ročnej úrokovej sadzby vo výške 32 % (viac ako dvojnásobok úrokov vyžadovaných v obdobnom čase bankami pri podobných spotrebiteľských úveroch), bola dohodnutá vo výške, ktorá odporovala dobrým mravom, je v tejto časti o odplate absolútne neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Neplatnosť dohody o odplate veriteľa spôsobuje, že žalovaná nemá nárok na plnenie, ktoré prevyšuje požičanú istinu“.

70. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

71. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

72. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyni bol úver poskytnutý vo výške 2.100 eur, a že žalobkyňa z titulu zmluvy o spotrebiteľskom úvere zaplatila celkom 3.245,45 eur. Keďže súd dospel k záveru, že úver poskytnutý žalobkyni je potrebné považovať za úver bez úrokov a poplatkov, žalobkyňa plnila nad rozsah plnenia, ktoré jej vyplýva zo zmluvy o spotrebiteľskom úveru, a žalovaná sa tak prijatím plnenia nad rozsah povinnosti žalobkyne vyplývajúcej jej zo zmluvy, tzn. plnením žalobkyne v rozsahu 1.145,45 eur (3.245,45 eur - 2.100 eur), bezdôvodne na úkor žalobkyne obohatila. Preto súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni plnenie z bezdôvodného obohatenia vo výške 1.145,45 eur. Súčasne súd zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úrokov z omeškania v zákonnej výške (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.), nakoľko žalovaná sa dostala do omeškania najneskôr počnúc dňom 25.11.2016, kedy žalovaná vyhotovila odpoveď na predsporovú výzvu žalobkyne zo dňa 07.10.2016, tzn. najneskôr v tento deň už žalovaná mala vedomosť, že na jej strane došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, a mala možnosť ho žalobkyni vydať.

73. Procesnú obranu žalovanej spočívajúcu v vznesení námietky premlčania uplatneného nároku súd neakceptoval z nasledovaných dôvodov:

74. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

75. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenie z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky , a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

76. Súd tu poukazuje na aktuálny nález Ústavného súdu SR zo dňa 30.01.2019 sp.zn. I. ÚS 47/2019-20 vydaný v konaní, v ktorom sťažovateľka namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co 48/2016 z 10.10.2017. V tomto náleze ústavný súd uviedol : „13. Ústavný súd konštatuje, že námietky sťažovateľky do veľkej miery kopírujú jej odvolacie dôvody voči rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa krajský súd vysporiadal týmto spôsobom: „Tak ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie nezamietol návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia, z dôvodu námietky premlčania vznesenej žalovaným, ktorú považoval za nedôvodnú, správne vychádzal z ustanovenia § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. K odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd udáva, že začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka je s poukazom na uvedené potrebné viazať na okamih úhrad žalobcom. Keďže bezdôvodné obohatenie tvorí jeden celok, rozhodujúce je kedy bezdôvodné obohatenie skončilo. S poukazom na uvedené začala objektívna 3-ročná premlčacia lehota plynúť od vykonania poslednej úhrady t.j. od 17. 06. 2011, odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Návrh bol podaný v objektívnej premlčacej dobe dňa 05. 08. 2013. Subjektívna premlčacia doba na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, že bol neoprávnený majetkový prospech získaný. Žalobca uviedol, že sa o tom, že v zmluve je rozpor so zákonom dozvedel vtedy, kedy mu vzhľadom na iné uzatvorené zmluvy o úvere hrozilo, že príde o byt a v roku 2013 kontaktoval spotrebiteľské združenie, ktoré mu poskytlo pomoc, tieto zmluvy skontrolovalo a teda vedomosť o tom, že vzniklo bezdôvodné obohatenie a kto je za toto zodpovedný, nadobudol až v priebehu rokov 2013. Súdny vo svojich rozhodnutiach už judikovali, že síce neznalosť zákona neospravedlňuje, avšak ide o spotrebiteľský právny vzťah, žalovaný vystupoval a konal v právnom vzťahu so spotrebiteľom v rozpore so zákonom, resp. v rozpore s princípmi ochrany spotrebiteľa. Sám žalovaný tvrdí, že nejde o zmluvu bez úrokov a poplatkov, teda sám tvrdí, že, nejde o bezdôvodné obohatenie. Tvrdenie žalobcu v odvolaní, že žalobca sa dozvedel skôr, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a že bol neoprávnený majetkový prospech získaný potom (s poukazom aj na tvrdenia žalovaného) nespochybňuje skutkový záver súdu prvej inštancie, že žalobca vedomosť o tom, že vzniklo bezdôvodné obohatenie a kto je za toto zodpovedný nadobudol až v priebehu rokov 2013, kedy mu vzhľadom na iné uzatvorené zmluvy o úvere hrozilo, že príde o byt a spotrebiteľské združenie zmluvy skontrolovalo a zistil neoprávnenosť plnenia...15... Vo veci sťažovateľky je výklad subjektívnej lehoty krajským súdom založený na logických úvahách a správnom výklade zákona...”

77. Súd tu ďalej dáva do pozornosti závery prijaté Najvyšším súdom SR v rozsudku zo dňa 16.01.2013 sp.zn. 6MCdo 9/2012, na ktoré poukazovala aj žalobkyňa v konaní, podľa ktorých: „... Už v rozhodnutí sp.zn. 6 Cdo 1/2012 dovolací súd uviedol, že princíp „vigilantibus iura scriptasunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

78. Keďže bezdôvodné obohatenie tvorí jeden celok, pre jeho vznik je rozhodujúci okamih, kedy plnenie z bezdôvodného obohatenia skončilo. Podľa prehľadu úhrad a splátok predloženého žalovanou žalobkyňa poslednú úhradu na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poukázala dňa 20.05.2016. Pokiaľ teda žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 21.06.2017, žalobu podala v trojročnej objektívnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť od 21.05.2016. Subjektívna dvojročná premlčacia doba, ktorá v zásade nemôže začať plynúť skôr, ako začne plynúť trojročná objektívna premlčacia doba, začala plynúť odo dňa, kedy sa žalobkyňa dozvedela, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Zástupca žalobkyne tvrdil, že žalobkyňa sa o tom, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov dozvedela dňa 07.10.2016, kedy bola advokátom JUDr. Vladimírom Sidorom vypracovaná písomná predsporová výzva (viď čl. 9 spisu), ktorú v konaní predložil, a ktorej obsahom je konštatovanie, že úver poskytnutý žalobkyňi na základe predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je z dôvodov špecifikovaných v podaní potrebné považovať za úver bez úrokov a poplatkov. V súlade s nálezom ústavného súdu a širokou judikatúrou súdov v tomto smere súd preto za začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby považoval deň 08.10.2016. Pokiaľ teda žaloba bola podaná na súd 21.06.2017, bola podaná v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe. Je síce otázne, prečo žalobkyňa dňa 20.05.2016 poukázala úhradu naposledy, keď k

tomuto dňu mala uhradených len 3.245,45 eur, pričom podľa zmluvy mala zaplatiť 3.930 eur, a prečo za tejto situácie žalovaná dňa 23.03.2017 vystavila potvrdenie, že žalobkyňa už nič nedlží (l. 8 spisu). Avšak aj za situácie, že by žalovaná už v čase poslednej úhrady dňa 20.05.2016 mala vedomosť o bezdôvodnom obohatení, dvojročná subjektívna doba do podania žaloby (21.06.2017) neuplynula. Súd len dodáva, že aj napriek riadnemu a včasnému neplneniu splátok žalobkyňou a v prehľade úhrad a splátok žalovanou vykázanému celkovému dlhu žalobkyne ku dňu 19.07.2014 vo výške 1.671,76 eur, ani jedna zo sporových strán v konaní netvrdila a z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalovaná bola pre nesplnenie splatných splátok pristúpila k predčasnému zosplatneniu celého úveru.

79. Podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

80. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane

81. O náhrade trov konania súd v danej veci rozhodol podľa cit. § 255 Civilného sporového poriadku v spojení s § 256 Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa späťvzatím žaloby v časti istiny vo výške 454,55 eur s prísl. po tom, čo žalovaná strana namietla rozsah plnenia žalobkyne na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, procesne zavinila, že súd konanie v tejto časti zastavil. Preto žalovanej prislúcha v tejto časti konania právo voči žalobkyňi na náhradu trov. Vo zvyšnej časti ohľadne istiny vo výške 1.145,45 eur s prísl. bola žalobkyňa úspešná. Preto súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v pomere, v akom bola vo vzťahu k celej žalovanej sume 1.600 eur úspešná (1.145,45 eur : 454,55 eur, čo predstavuje 71,5 % : 28,5%), po odpočítaní jej neúspechu spočívajúcom v zavinení čiastočného zastavenia konania, čo predstavuje 43% (71,5% - 28,5%). O výške tejto náhrady podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti výrokom I.- III. rozsudku je možné podať odvolanie je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).